

Voorbereiding 18.2: De hoofdman te Kapernaüm

Schriftgedeelte

Lukas 7:1-10

Thema

De hoofdman te Kapernaüm

Exegese

Lukas 7:1-10

Vers 1-2

Jezus heeft net de Bergrede beëindigd en keert nu terug naar Kapernaüm. Daar in Kapernaüm is een Romeinse centurio, een hoofdman over honderd, gelegerd. Hij behoort tot het leger van Herodes Antipas, de viervorst over Galilea. De Romeinen namen uit alle volken die ze onderwierpen soldaten op in hun leger, dus waarschijnlijk is deze man zelf niet van Romeinse afkomst. Hij is in ieder geval niet Joods, en dat maakt hem voor de Joden tot een 'onbesneden heiden'. Daarom durft hij als zijn knecht ziek is, niet zelf tot Jezus te gaan. De toestand van de betreffende knecht is kritiek: hij ligt op sterven. In Mattheüs 8:6 lezen we dat deze knecht 'geraakt', dat wil zeggen op één of andere wijze verlamd is. Het is bijzonder dat een Romeinse officier zo'n grote waarde hecht aan zijn slaaf. In de regel werd van de ziekte of zelfs sterven van een slaaf niet zoveel notitie genomen. Het is een bewijs dat deze man een edel mens is.

Vers 3

Omdat hij zichzelf niet waardig genoeg vindt om te gaan, stuurt hij invloedrijke Joden die hem gunstig gezind zijn. Deze 'ouderlingen' zijn de leidende (leidinggevende personen of leidslieden) figuren in de stad, in de synagoge of in beiden. Via hen vraagt hij Jezus of Hij zijn knecht wil genezen.

Vers 4

De Joden die dit verzoek overbrengen, proberen Jezus als hun mede-Jood ervan te overtuigen dat deze heiden dat waard is. Ze willen het voor Jezus acceptabel maken om een onbesneden te helpen. Ze sommen de goede daden op die deze man voor het Joodse volk heeft gedaan. En inderdaad, deze heidense centurio toont in zijn gedrag grote liefde voor het volk. En hoewel de Joden niet zeggen dat deze man de Heere dient, spreekt uit de bouw van de synagoge wel respect voor de godsdienst van de Israëlieten. Een houding als deze is vanaf de kant van het Romeinse leger zeker niet vanzelfsprekend.

De grootste liefde bij de Joden had deze hoofdman wel verworven toen hij aan het volk van Kapernaüm een synagoge had aangeboden. Die was zo mooi en zo groot, dat zij tot ver in de omtrek bekend werd. De ruïnes van deze synagoge zijn tot de dag van vandaag bewaard. Te midden van de puinhopen werd ook een gevelsteen gevonden met een Romeinse adelaar. Die gevelsteen is een duidelijk bewijs van de dankbaarheid van het Joodse volk naar deze Romeinse

officier. Anders zouden Joden er niet gauw toe komen zo'n afbeelding in hun heilig gebouw te verdragen.

Vers 6-7

Jezus laat op geen enkele wijze blijken dat het voor Hem een probleem is dat deze man een heiden is. Er kwam geen Jood bij deze man in huis. Hij gaat zondermeer met de ouderlingen mee. Voordat dit gezelschap bij het huis van de hoofdman aankomt, stuurt deze een nieuwe delegatie. Deze tweede delegatie, bestaande uit vrienden, heeft een heel ander doel dan het eerste gezantschap. Zij moeten Jezus ervan weerhouden om in het huis van de hoofdman te komen. Waar de ouderlingen zeiden dat deze heiden 'waardig' is, zegt de hoofdman hier zelf, door de mond van zijn vrienden, juist het tegenovergestelde: 'ik ben niet waardig'. De hoofdman wil met deze boodschap benadrukken hoe hoog hij Jezus acht. Hij spreekt Hem aan met 'Heere' en hij vindt zichzelf niet waardig genoeg om de Heiland te ontmoeten, laat staan dat hij het waard is Hem in zijn huis, het huis van een onreine, te ontvangen. Bovendien heeft hij zoveel vertrouwen in de macht van Jezus, dat hij gelooft dat Deze zijn knecht ook wel met een woord op afstand kan genezen. Hij heeft immers beleden dat Jezus de 'Heere' is en dat dus alle machten aan Hem onderworpen zijn?

Vers 8

De hoofdman verduidelijkt die belijdenis met behulp van zijn eigen militaire positie. Hij is een hoofdman en kan zijn ondergeschikten bevelen geven. Hij kan ervan op aan dat zijn bevelen worden uitgevoerd. Zo weet hij des te zekerder dat Jezus de macht heeft om de ziekte die de knecht kwelt uit te bannen. Daarvoor hoeft Jezus niet eens lichamelijk aanwezig te zijn.

Vers 9

Van deze belijdenis is Jezus diep onder de indruk. Deze hoofdman meent niet met een wonderdoener te maken te hebben, die met behulp van foefjes een poging zal doen om zijn knecht te genezen. Nee, hij is zo overtuigd van Jezus' macht, dat hij gelooft dat elk bevel van Jezus, zelfs op afstand uitgesproken, onvoorwaardelijk zal worden opgevolgd. Deze man vertrouwt Jezus door en door. En dat doet deze man vanuit een houding van diepe ootmoed.

Het geloof van deze man wordt als beschamend voorbeeld aan de schare voorgehouden. Ondanks al Jezus' preken en wonderen is geen enkele Israëliet tot zo'n belijdenis gekomen. Een onbesneden heiden moet de Joden het goede voorbeeld geven.

Vers 10

Mattheüs 8:13 vermeldt nog dat Jezus een genezend woord spreekt. Lukas vindt het niet eens meer nodig dat nog te vertellen. Hij legt alle nadruk op het geloof van deze man. En dat geloof wordt niet beschaamd. Als het gezantschap thuiskomt, blijkt de knecht genezen te zijn.

Tot slot

Door dit wonder wordt Jezus' macht nog meer getoond. Ook wanneer Hij op afstand is, hoeft Hij slechts een woord te spreken en het gebeurt. Daarnaast zien we in deze geschiedenis dat het

evangelie niet slechts voor het Joodse volk bedoeld is, maar dat Jezus ook de Heiland voor de heidenen wil zijn. Lukas zal in zijn tweede boek (Handelingen) daar nog veel meer over vertellen.

Geloofsleer

HC vraag 117	Het gebed is God aangenaam, ondanks onze onwaardigheid
NGB art. 26	Van de enige voorbidding van Christus, rechtstreeks tot Christus bidden
DL 1, art. 5	Het geloof is een gave van God
DL 3 en 4, art. 3	Onze onwaardigheid

Gebedspunten

- Dank, dat we bij de Heere mogen komen (in het gebed). We zijn het niet waard. U zo heilig (= zonder zonde), wij zo zondig.
- Wilt u ons leren geloven in U: door Uw Heilige Geest laat u mensen hun ongehoorzaamheid zien. Laat Uw Geest ook in ons hart en leven komen!
- Dank, dat U ook heidenen tot U trekt. Als U zelfs heidenen, die nooit van U hebben gehoord, bij U roept, dan kunnen ook wij nog zalig worden. Wij, die elke dag Uw stem horen. Maak ons hart klaar om U na te volgen.
- Wilt U zijn met de zieke mensen in onze gemeente en misschien in ons gezin. Misschien zijn er mensen die we kennen, die ongeneeslijk ziek zijn. Wilt U Uw genade aan deze mensen laten zien? Dokters kunnen hen niet meer helpen, maar als U hun hart hebt genezen van de zonde en hebt vernieuwd, mag er voor hen het verlangen zijn om eeuwig bij u te wonen. In de hemel zal er geen pijn, verdriet en ziekte meer zijn. Wilt U hun grote Trooster zijn?
- Geef ons geduld en liefde in het omgaan met gezinsleden, klasgenootjes en vrienden. Wat een voorbeeld is ons hier gegeven in de zorg van de hoofdman voor zijn zieke slaaf.
- Leer ons om gericht te zijn op U en op de mensen om ons heen. In volwassen bewoordingen: geef ons ootmoed en nederigheid.

Psalm- en liedlijst

Maak een keuze uit de volgende psalmen en liederen:

Psalm	27:7	Zo ik niet had geloofd dat in dit leven
	33:5	Geen ding geschiedt er ooit gewisser
	6:9	De HEER' wild' op mijn kermen

Lied	Er zijn geen grenzen aan Jezus macht
	De Heere heeft mij veel gegeven
	'k Stel mijn vertrouwen
	Voor al uw goede gaven, Heer'

Introductie op de vertelling

Doe samen het commandospel. Geef de kinderen eenvoudige commando's: commando zitten, staan, hurken, klappen, etc. Alle kinderen moeten gelijk doen wat er gezegd wordt.

Landelijk Contact Jeugdwerk
Christelijke Gereformeerde Kerken

Ook in het leger worden commando's gegeven. De soldaten moeten daar naar luisteren. Het verhaal gaat over een hoofdman, die ook commando's geeft aan zijn onderdanen. Hij is gewend dat ze goed naar hem luisteren. Zelf luistert hij ook naar zijn meerderen. Hij ziet Jezus ook als iemand, Die over hem is gesteld. Je zult merken dat de hoofdman gelooft, dat werkelijk gebeurt wat Jezus beveelt. Hij heeft een groot geloof in Gods almacht!